

Arvensis

GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE

7.2015
NOVEMBER

25 mm optimalt

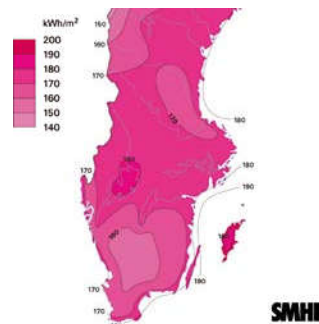

400 kilo vitklöverfrö
med får

N-upptaget
i nollrutan
ger svar

Bestämmer
skördetaket

Det bästa
med
rörsvingel

Skribenter i detta nummer: Louise Zetterholm, Johan Kullsand, Nils Yngveson, Katarina Berlin, Per Ståhl, Marcus Willert, Pauliina Jonsson, Olof Pålsson, Stefan Gustavsson, Sara Bergström Nilsson, Emma Hjelm, Frans Johnson, Henrik Nätterlund, Ida Lindell, Christer Johansson, Gunnel Hansson, Erik Jönsson, Anders Pålsson

Utnyttja pigga jordar för majs

Majs för avsalu till djurgårdar är intressant på växtodlingsgårdar där veteskörden inte toppar. Vårt verktyg underlättar prissättningen så att både säljare och köpare blir nöjda.

Är det dags för mer samarbete mellan djur- och växtodlingsgårdar? Många rena växtodlingsföretag i området kring Kalmar har svårt att få ekonomi i spannmålsodlingen på lätta jordar. Att odla ensilage-majs till en djurgård ger bättre resultat. Samarbetet ger växtodlingsgården ytterligare en gröda i växtföljden. Djurgården har å andra sidan eventuellt länge odlat majs efter majs och börjat få växtföljdsproblem som majsmott och bladsvampar. Ofta får växtodlingsgården även stallgödsel med majsodlingen, vilket är positivt på dessa jordar.

I relation till vete

För att göra det lättare för djurhållare att köpa foder på kontrakt från ett växtodlingsföretag har Hushållningssällskapet i Kalmar och Växa gemensamt byggt en prissättningsmodell där priset på majsensilage kopplas till vetepriset. Majsensilage är främst en stär-

För varje 10-öring förändrat vetepris, regleras majspriset med 5 öre per kilo ts.

Vetepris (kr/kg)	Majspris (kr/kg ts)
1,50	1,10
1,40	1,05
1,30	1,00
1,20	0,95
1,10	0,90
1,00	0,85

Tabell 1. Vetepriset kan användas som utgångsläge i prissättningen av majs. Odlingkalkylerna för höstvete och ensilage-majs visar på ungefär samma täckningsbidrag när vete prissätts till 1,50 kronor per kilo och majsen till 1,10 kronor per kilo ts.

kelsekälla i foderstaten till nötkreatur och därför är kopplingen till spannmål tydlig även om fodermedlen inte är helt utbytbara.

Prissättningen ska naturligtvis vara intressant både för djurhållare och för växtodlare. Odlingkalkylerna för höstvete och ensilage-majs visar ungefär samma täckningsbidrag när vete prissätts till 1,50 kronor

Till avsalu. Att växtodlingsgården odlar ensilage-majs till djurgården kan ge fördelar för båda. En modell där priset på majsensilage kopplas till vetepriset förenklar kontraktet.

per kilo och majsen till 1,10 kronor per kilo ts. För varje 10-öring förändrat vetepris regleras majspriset med 5 öre per kilo ts, se tabell 1. Denna relation stämmer bäst på lätta jordar där majsen kan avkasta 11-15 ton ts medan vete sällan ger mer än 6-7 ton per hektar. På riktigt högavkastande vetejordar konkurrerar inte majsen lika bra.

Reglera för svängningar

När vetepriset varierar kraftigt som nu ändras även priset för ensilage-majs. Vi föreslår därför att man redan vid sådd kommer överens om den period över vilken spannmålspriset ska beräknas. Det kan till exempel vara april till december för att i viss mån reglera för svängningar i spannmålspriset. Det kan även vara lämpligt att ha en eller flera a conto-betalningar under odlingssäsongen innan en slutreglering görs. I höst ligger a-conto priserna på fodervete runt 1,20 kronor per kilo.

Justera efter kvalitet

Priset på majsen bör också bero på den kvalitet som fodret håller och här är det främst torrsubstans- och stärkelseinnehållet som har betydelse.

Målsättningen är att majsen ska ha en ts-halt på mellan 28 och 36 procent. Inom detta intervall kan fodret anses ha samma värde. Vid ts-halter utanför det intervallet föreslår vi en prisreglering med avdrag på 2 öre per kilo ts för varje 2 procents avvikelse i torrsubstans, se tabell 2.

Målet med stärkelsehalten är att den ska ligga över 300 gram per kilo ts och ända upp till cirka 400 gram anser man att djuren kan utnyttja en ökad stärkelsehalt i fodret. Eftersom analysen av stärkelsehalten har en felmarginal på 5-10 procent får en stärkelsehalt på 270-330 gram per kilo ts anses vara en normal kvalitet. Vid varje 20 grams avvikelse av stärkelsen under eller över gränsen rekommenderas ett tillägg eller avdrag

TEXT: FRANS JOHNSON,
HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET KALMAR
frans.johnson@hushallningsallskapet.se

odling

Kvalitetsvara. Priset på majsen bör bero på kvalitén. Avvakta minst fyra veckor efter skörd för rättvisande analys.

med 3 öre per kilo ts upp till 400 gram per kilo ts.

Vänta med analys

Priset på majsen i tabell 1 avser hackad gröda på fältet men inkluderar inte tillsatsmedel som kostar cirka 10 öre per kilo ts, vilket betalas av köparen. Inte heller kostnad för transport till gården och inläggningen ingår utan betalas i normalfall av köparen. Som exempel brukar transport vid rimliga avstånd med traktor och vagn ligga på

cirka 10 öre per kilo ts. Inläggning i korb eller plansilo kan uppskattas till cirka 15 öre per kilo ts.

För att få en rättvisande analys av kvaliteten på majsensilaget ska inte analysen tas för rän efter minst fyra veckor efter skörd. Först då är processen klar och värdena stabila.

Denna modell ska ses som ett underlag för prissättning mellan köpare och säljare och inte som en "fast prislista" att hålla sig till. ■

Ts-halt	24-26 %	26-28 %	28-36 %	36-38 %	38-40%
Avdrag (öre/kg ts)	-4 öre	-2 öre	Normal	-2 öre	-4 öre
För varje 2 % avvikelse görs avdrag om 2 öre/kg ts.					
Stärkelse (g/kg ts)	230 - 250 g	250 - 270 g	270 - 330 g	330 - 350 g	350 - 370 g
Justering (öre/kg ts)	-6 öre	-3 öre	Normal	+3 öre	+6 öre

För varje 20 g avvikelse förändras priset med 3 öre/ kg ts.

Tabell 2. Avvikande ts-halt och stärkelseinnehåll kan justera priset.

"Det är ingen slump"

sma mineral

Kalkrådgivning: 0510-650 40 www.smamineral.se

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Skåne, Hushållningssällskapen Skåne, Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärred
Tel 010-476 20 00
arvensis@hushallningssallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annonser är förnamn.efternamn@
hushallningssallskapet.se

Gunnel Hansson
Tel 010-476 22 79

Emma Hjelm Tel 010-476 22 81

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Björn Roland Tel 0511-248 35

Henrik Nätterlund
Tel 019-603 27 13

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjernedahl
Tel 010-476 22 01

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

8 nummer per år för
895 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se
eller 010-476 20 00

Grafisk form

Graf&Bild AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Omslagsfoto:

Henrik Nätterlund

Utgivningsplan 2015

	Annonsstopp	Utgivn.dag
Nr 7	14 okt	2 nov
Nr 8	25 nov	14 dec

Den skörd jag inte kan få

Det är just vad många funderar på. Och det behöver inte vara så dumt egentligen. Maxskörd är något vi faktiskt bör sträva mot. Efter förutsättningarna i det egna fältet och om inte lönsamheten sätter stopp alltså.

I Arvensis 7 menar professor Ute Kropf från Tyskland att det optimala vetebeståndet byggs med 300 veteplantor som ska ge 600 ax. Carl Blackert förklarar att vi genom att gå in i varje markkarteringspunkt kan få koll på skördepotentialen och framför allt det som begränsar den. Det finns även chans att påverka mitt i säsongen. Med handsensorn i en nollruta i vetetfältet kan kvävegödslingen våga anpassas, vad sägs om hundra kilos skillnad i kvävegödsling jämfört med gödsling efter schabloner? I vallarna kan skördepotentialen utnyttjas med rörsvingel. Hur man gör för att inte tappa i råproteinhalt finns det också strategier för.

Hur ser då konkurrenskraften ut i svenskt lantbruk? Stefan Gustavsson menar att arrendet säger en del om det. Välkommen att läsa detta och mycket mer i Arvensis nummer 7.

Emma Hjelm,
Arvensis

Ur innehållet:

- 4 Tredje stora skörden i följd**
Tillfälle för säkring kan ges
- 6 Verktyg optimerar kvävegödsling**
Variera N-givan efter handsensorn
- 10 Gör en ö... eller gräv ner**
Två meter till brunnar i fält
- 12 Anpassa tiltbredd efter jordart**
Sönderdelat ökar effektbehov
- 16 Arrendet = konkurrenskraften**
Södra Sverige ligger bra till
- 18 Vitklöver med fårbetning**
Gav 400 kilo frö
- 20 Kallt så in i Norden**
Gav lågt vallprotein
- 22 Med maxskörd i sikte**
Varje punkts potential analyseras
- 26 Management för rörsvingel**
Håller i längden
- 33 Träda dig till lönsamhet**
En lönsam fokusareal

